

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15,-
CELOLETNO DIN 60,- ZA
INOZEMSTVO JE DODATI
POŠTNO / OGLASI PO
ČENIKV / POSAMEZNA
ŠTEVILKA PO DIN 150,-
POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

VREDNIŠTVO IN VPRAVA
V VČITELJSKI TISKARNI
ROKOPIŠI SE NE VRA
ČAJO / ANONIMNI DO
PIŠI SE NE PRIOBČV
TEJO / POŠTINA PLA
CANA V GOTOVINI
TELEFON ŠTEV. 906.

In če nam zadnje gnezdo pokončate
in vse otrujete, da bratje brate
morili bodo, hčere matere klele
z besedami, ki so nam še tuje,
v besedah, ki jih nihče ne izruje,
o nas še naše skale bodo pele.

(Gradnik.)

Črna pošta prihaja za šesto ob-
letnico nesrečnega dne, ko je usoda
in volja zastopnikov zločinskih
hord caporetskih zmagovalcev ho-
tela da je bila potezjena meja čez
živo telo v krvaveče meso. Pre-
teklo je baš leto dni odkar je čno-
sraičniška drhal radi nonesrečnega
atentata na železno nest Italije za-
žgala in razdeljala »Edinstvo« ter
razburila ves jugoslovanski narod
od Vardara pa do Triglava v toliki
meri, da sta se tresla tiste dni žuta
kuča in Quirinal. In zopet so se
vrgli Mussolinijevi krvavi hlanci na
slovensko časopisje ter prepovedali
njegovo nadaljnje razširjanje med
nesrečnimi jugoslovanskimi narod-
nimi manjšinami, ki jim je zla usoda
določila da morajo trpeti za
grehe onih Italianov, ki se drznejo
posesti celo po revolverju in bombi,
da bi rešili Italijo nesreče v katero
jo ho zapeljal novi Potsdamovec.

Šest let že divjala nezakazovano
in s podnoro vlade najtemnejši ele-
menti Italije, ki bi že davno spadali
pod vislice, po brei tako cvetoči
Primorski in resni Istri ki postaja
sredi Evrope nova Makedonija.
Vse kar smo imeli legera in vred-
nega na zemlji od Soče pa do Po-
stoine od Trente do Reke, je izgi-
nilo pod zamahi svetlega liktorske-
ga svečnika in stopinjo črnosraični-
ških satrapov. Najinteligentnejši del
jugoslovenskega naroda ki mu je
dal cel svet najrazboritejši inteli-
gence, prebela z gigantnimi kora-
ki v kasto brezpravna in brezkul-
turne rale ter brezprogovinske nič-
vredne narodnosti. Sai je ni več
kulture ustanove, s katero bi mo-
gle potlačene mase zaslužnienih na-
daljevali ali vsaj ohraniti svojo sa-
mobitnost in se očuvati pred nepo-
lomi propadom ter polaničarjeniem.
Ki ga hočejo izpeljati dvatisočletni
z božjo milostjo posebej blagoslovi-
leni novi Odršeniki človeštva.

Kakor v zasmeh vse civilizaciji
in humaniteti se vrši vse to ravno
na pragu zapadne prosvetlene Evro-
pe in onega Balkana, ki je doslej
slovel za njen najodvratnejši del.
Wilsonove točke, pravila lige na-
rodov in vse lepe človečanske za-
misli miroljubnosti in sprave izle-
dajo soričo tega postopanja in del-

stev, da ostali svet to afrikansko
početje imperatorjev s prebitim no-
som in strgano cezarsko togo pod-
pira, le kot tragikomične cunje
papirja s katerimi se lahka polub-
no igra vsak v pošteti družbi še
pred kratkim nemogoči laški capin,
ki ga ne mara trpeti celo sicer tako
gostoljubna Švica.

Svet danes ne pozna usmiljenja
in sočustvovanja s ponižanimi in
preganjanimi. Interesne sfere so
razdeljene in vsak vlada v dobro
svojih blagin in ožjih državnih in-
teresov. Ako umirajo tisoči našega
rodu brez pravice in slovenske tola-
žljive besede na smrtni postelji to
Amerikanca in Angleža prav nič ne
boli ker glavno je, da vitezi rici-
nusovega olja v redu odratujejo
svoje dolarske obroke in prepušča-
jo še tisto bore svojih prirodnih
dobrin nim v absolutno eksploatacijo.

Manjšinska konference zborujejo
in obliube padajo kot mana Izrael-
cem. Na križ razpetemu narodu
trpiti na se odpirajo med tem ved-
no globlje rane.

Odrešenje in olajšanje strahot-
nega položaja zatiranih Jugoslove-
nov v deželi dvatisočletne kulture
zamoreno izvojevati samo mi svo-
bodni Jugoslovenci, ki smo za ceno
naše državne konsolidacije žrtvo-
vali stotisoče najboljših našega ro-
du. Položaj Italije v svetovni kon-
stelaciji je danes poznan in svet
gleda le na nas in naše stališče na-
pram neodrešenim kojih pridružen
smrtni križ seže jedva do naših
meja. Treba se je zategadel z vso
gorečnostjo oprijeti nauka novega
jugoslovenskega Piemonta in uloga
zapadnih čuvarjev vstajajo-
čega slovanstva. Težko je po osmih
letih krvavih vojn in naibridkejših
izkušeni križevega pota našega
naroda znova misliti na boji in bor-
bo. Grenkoba in tegoba ležita v
spoznanju da še ni napočila po
vsej tej krvavi žetvi doba ko bi i
Jugoslovenci brez puške na rami
obdelovali svoje polje in se posve-
tili zgolj dvigavanju vseh silnih za-
kladov, ki leže v nas samih in v
nedrjih naše grude.

Neprijetna in ostra pa je ta ve-
ra v novi jugoslovenski Piemont

tudi zavoljo tega ker zahteva, da
se popolnoma izpremenijo razmere
med svobodnimi brati in da se že
konča brezplodno strankarsko ru-
šenje države in uničevanje vseli
onih predpogojev, s katerimi bo
mogoče ob mravi uri reči napram
demonu Jugoslovenov pod Italijo
odločno besedo in udariti, če bo
potreba. Neprijetna pa je posebno
še onim ki so se pred kratkim bra-
tili z zaupniki ital. general štaba
in prodajali našo zemljo raznim
Finziem, ker vedo, da bodo prvi
na redu pri čiščenju.

Ta vera rešitve primorskih Ju-
goslovenov zgolj samo po iniciati-
vi svobodnih bratov pripravljenih
na vse žrtve še danes nima do-
voli širokih dimenzij med njimi.
Spoznanje prihaja počasi ali goto-
vo! Zaman so bili napori onih ki so
hotel na pritisk Italije v razdustom
Oriune uničiti glavnega pobornika
in anostola te nove vere. Oriuna je
ostala enotna in močna. Ideja jugo-
slovenskega Piemonta pa je z ni-
nim razdustom še narasla in zajela
vse kraje jugoslavije, kjer na tiso-
če Oriunašev vsako uro propove-
duje pripravljanje na končni veliki
obračun proti oni Italiji ki je drža-
vo kaimakčalanskih lunakov toliko
penizala, da je razgnala najpatri-
otičnejšo organizacijo.

Oriuna mirno motri rezultate
svojege dela in oddolžitve obliu-
bam in prišezam zaslužnienim bra-
tom ki jih je dala ob zadnji oblet-
nici zločestega 12. XI. 1920. in sle-
hernem hion svojega delovanja.
Besede niso bile samo besede in
in obliube ne zgolj obliube nego
dejanja, ki so privedla indirektno
Oriuno do razdusta in zastopnike
italijanskega naroda do izjav, »da
je med Oriuno in Italijo že nekaka
odprt vojn«.

Mnogo jih je ki še ta čas ne
morejo doumeti, čemu tako zagri-
zena in neizprosna borba Oriune
proti Italiji in njen boji proti vsem,
ki mislijo biti spasiitelji odtrganih le
pri polnih kozarcih in na govorni-
ških odrih. Zgodilo pa se bo kmalu,
da jih bodo razsvetlili črnosraičniki
sami ko bodo po sprejetju nettun-
skih konvencij pokrili našo zemljo
s trevinami, industrijskimi pod-

množice so izpremenile pokopališče
v kraj živili. Tudi Oriune niso pa-
pirne odredbe zadržale da ne bi
posetila grobov svojih lunakov, da
se ne bi pogovorila z njimi, ki so ne
od tujecev, nego od zlovesčih ljudi,
naščuvanih bratov preielii mesto po-
zdrava smrtni udarec.

A v tem stiaju okrašenih in raz-
svetljenih grobov, so nemo klicali
zapuščeni vojaški grobovi sodbo
nad nami. Za razne stvari, potrebne
in večinoma neuporabne, imamo
denarja dovolj — le par tisočakov
za pošteno ureditev vojaških gro-
bov menda »ne zmoremo. Kaj poma-
ga potem vse češčenje padlih z le-
pimi govori, petjem in streljanjem,
ali ne ostane vse to ironija, ko te
pozdravljajo jedva malce izravna-
ni z zeleno rušo, obrasli grobovi, z
raznadaščimi in preperellmi križi,
na katerih so že obledeli nanisi da
jih jedva še čitaš. O pač, dani so
jim vsakemu svečko ali celo dve in
pa vence, ki ne stanejo nič, ker jih
je izdelala požrtvovalna šolska mla-
dina.

Mi smo brez dvoma kar med
drugim izpričevali naša urejena
groblišča, kulturni narod zato pre-
idemo od lepih govorov tudi do de-
janj — predvsem država in ure-
dimno dostojno naše vojaške grobo-
ve, saj imamo vendar tako lepe in
svetle zglede pri naših severnih in
zapadnih sosedih, kako so oni, celo
z monumentalnimi stavbami, v ka-
tere so shranili pepel domačih in
sovražnih borcev padlih v veliki
borbi — počastili spomin pokoninih.
Ne zaostajamo v našo sramoto
za njimi, ker ne zadošča le postavl-
janje spomenikov v svetovni vojni
padlim faranom po raznih krajih
naše domovine — ampak moramo
skrbeti tudi še vrhu tega za naša
groblišča.

Upam, da se bo do prihodnega
leta našlo v kaki državni blagajni
vsaj par horih tisočakov da se vsaj
s cementom obrobilo, zlasti skupni
grobovi, da se postavijo novi križi,
preleskaio napisne tablice ter iz-
ravnaio in zasade gredice. Tako se
ysaj skromno tudi delansko in ne le

Biskup Josip Juraj Strossmayer.

»Edinstvo, sloga in lju-
bezen našega naroda mi
je bila in mi je edina in
največja želja na svetu.
Vedno sem mislil na to
edinstvo, vedno sem de-
loval za to slogo in ljubav,
četudi so me morda mno-
gi zaradi tega sodili po
krivem. Za edinstvo na-
šega naroda sem priprav-
ljen žrtvovati vse, tudi
žoljenje svoje. Narod naš
je siromašen, nima pri-
ateljjev; toda vsemu temu
odpomoremo, ako pride-
mo do sloge in ljubavi,
ako dospemo do našega
edinstva. Kadar pride ura
ločitve, tedaj bo moja
zadnja molitev, molitev
za edinstvo našega na-
roda... Vsegamogočni
večni Bog, usmili se mo-
jega dobrega naroda in
ujedini ga.»

Biskup Josip Juraj Stross-
mayer leta 1882 ob posve-
titi katedrale v Djakovu.

jetih bankami, paroplovnimi agen-
cijami, zavarovalnicami in nastavili
v vseh teh uradih na vseh mestih
od direktorija do zadnjega sluge
črnosraičnike. Ti pa bodo potem v
smislu danih instrukcij že gledali,
da se bodo trdno usidrali in v krat-
kem otvorili italijanske čitalnice.
Šole in cerkve ter udarili s tem naši
grudi italijanski pečat za čas, ko
bodo morda zopet sedli za zelene
mize diplomati in pričeli z novim
kosanem.

Danes so ne vodi med nami in
Italijani borba samo za neodrešeno
in zaslužnieno zemljo, kateri so se
naši Ninčiči in Trumbiči tako mirno
odrekli, nego že za obstoj na sa-
mih. Bariera odpora 600.000 zasluž-
nienih Jugoslovenov je skoro do tal
porušena pod udarci fašistovskih
batin. Nasilne pesti naroda v orož-
ni trkaio v sedmem letu po prija-

teliski pogodbi na vrata same Ju-
goslavine. Že se bliskajo pod gro-
zečimi napovedmi stotisoči balone-
tov caporetskih herojev ki zate-
minieio solnce in se razviliio v
strelce proti nam in vsem onim ka-
terim hoče odvzeti narod zatičnega
semena po diplomatskih zmagah i
na boinem polju svobodo in zemljo.
Prisposlanje poslednjih že histeri-
čno mrzličnih izbruhov Mussoli-
nileva zgovornosti samo navadam
in potrebam fašizma ne gre, ker je
stara resnica, da narodi ki mnogo
govore o vojni, kmalu vanjo zaga-
zijo. Da pa bo v tem slučaju vojna
klika ki je danes prežela Italijo Cu-
stozza in Caporetta z duhom Pru-
sije Sedana in Kraljevega gradca še
predmet preklinjanja vesoljnje Ita-
lije za to pa morajo skrbeti vsi oni,
ki vedo, da je vrnjanja neodreše-
nih bratov i vrnjanje obstoja ju-
goslavine. A. V.

Rojaki!

V petek, dne 12. novembra 1926 je šesta obletnica žalostnega Ra-
palskega dne. Tega dne je bila sklenjena pogodba, ki je odtrgala od nas
okrog 600.000 naših bratov v Primorju.

Naša dolžnost je, da se v teh dneh spominjamo bratov in sester
pod vlado Italije, ki žive tam v težkem in brezpravnem stanju, in da
dvignemo svoj glas proti nekulturnim krivicam, ki jih trpijo ljudje na-
šega rodu pod vlado in pritiskom brezobzirnega in nekulturnega fa-
šizma.

Pod vlado italijanskega fašizma je izgubil naš narod vse svoje pra-
vice. Naš jezik je izgnan iz šol, naš sredstvi, naši ljudje se preganajo; skratka, italijanska vlada izdaja

V domove so vstopali trdo, oblastno,
da vse je zaplenjeno, klicali so:
prepozno spoznal osmežbo so lastno,
domovi so prazni in plena ne bo...

Se slika Kraljeva viseti na steni,
po modrih ukazih mogotcev — ne
sme.
Z veseljem oko in postave zapleni
in reče uradno: »Zaplenjena je!«

In slika Kraljeva zdaj čaka v zaporu
pohoda Oriune iunaških sinov
ko zopet bo smela viseti v prostoru,
kjer dom si zgradila Oriuna bo nov!

Pa dan — glei — vstajenja že sko-
rai prihaja
in kraljeviš Marka že dviga rako...
Neznošno ozračje sovražne obdaja,
ko vidi Oriuno aličeno vso...

Kupujmo in podpirajmo izvrstno
Kolinsko cikorijo
 domači izdelek.

LISTEK.

POHARC JANEZ:

Poglavje zase.

Minil je dan Vernih duš — poln
tegohe in tako žalosten, da je tišča-
so dušo k tlom in ti klicalo: **Memento**
mori. S težko sivimi oblaki je bilo
zastrito nebo, lahna a duševč veter
je prihajal od juga otesaloč z drev-
ja še ono redko listje, ki je obtičalo
med golimi vejami po zadnjem bes-
nenih narave.

Tudi narava je umirala in dež,
neprijeten dež namakal je neusmil-
no že itak premočeno zemljo ter
izpreminjal ceste v blatna jezera.
In vendar so tisoči hoteli h grobo-
vom svoicov, prijateljev ali znanc-
cev, ki so že pred nami ki še trpi-
mo na tem božjem svetu, odšli v
večnost, kjer uživajo vsaj neska-
lien mir. V čaroben gai cvetk, umet-
nin in baue razsvetljuje izpreme-
neno je bilo bivališče mrtvih in

uradne odloke, s katerimi hoče na mah zatreti vsako sled naše kulture in našega jezika, vse kar si je naš človek tekom stoletij ustvaril z lastno močjo in pridnostjo.

Vsled teh vnebovplivnih krivic moramo prav vsi in odločno izjaviti da svojih zaslužnih bratov ne moremo in ne smemo pozabiti in da nobena državna meja nima moči in pravice, da bi izbrisala kulturno, narodno, jezikovno in krvno sorodstvo.

Mi vsi smatramo, da krivice, ki jih oficalna in neoficalna Italija dela pripadnikom našega naroda v Primorju, niso le krivice, prizadete primorskim Hrvatom in Slovencem, ampak celokupnemu našemu narodu.

Vsled tega na noben način in nikdar ne moremo priznati priateljskega sporazuma med državama toliko časa, dokler ne bode Italija postopala napram našim bratom tako, kakor je to dolžnost prosvitlene in kulturne države.

Zato naš narod mirno in dostojanstveno zahteva človeških pravic tudi za svoje neosvojenosti brate ter hoče iste s svojim neumornim in smotrenim delom tudi doseči.

Pokrajinski odbor Jugoslovenske Matice v Ljubliani prosi vsa kulturna in narodna društva širom domovine, da se s predavanji spominijo ob priliki razpisnega dne naših zaslužnih bratov in sester. Kot spominski dan je določena nedelja 14. novembra 1926. Ta dan naj bodo po vsej Sloveniji, tudi v njenih najoddaljenejših gorskih krajih spominski govori o zaslužnih bratih in sestrah. Jugoslovenska Matica prosi, da se ta dan priredi v celi Sloveniji narodna zbirka pod naslovom »dinarski dan«. Vsakdo, ki čuti narodno, naj daruje ta dan 1 Din za narodno-obrambne namene. Podrobna navodila slede.

Rojaki! Ito vam sporoča ob šesti obletnici razpisnega dne Jugoslovenske Matice s prošnjo, da z besedo in dejanjem podprete njeno delo.

Pokrajinski odbor Jugoslovenske Matice v Ljubliani.

Delavnica drž. železnice v Mariboru.

Nešteto krat se je že pisalo o žalostnih razmerah v delavnici državne železnice v Mariboru. Res je sicer, da se je marsikaj že spremenilo: nekaj ošabnih prepotentnih nemških kalinov je izginilo, nekaterim pa so se postriegle predolge peruti tako da vsaj na zunaj ne veje več oni naduti švabski duh tako izrazito kakor popreje. V prvi vrsti se imamo zahvaliti našim mladim delam in napredka želim inženirjem tehničarjem in tudi našemu pridnemu zavednemu delavstvu, ki na je žalibog danes še v manjšini.

Ostali pa so še nekateri takozvani nenadomestljivi strokovnjaki, ki so preje na tihem — zadnje čase pa zopet bolj očitno z rafinirano sabotažo ovirajo vsak napredek delavnice, katere se mora itak že boriti radi nezadostnih kreditov z velikimi težkočami. In še s tem mačehovskim budžetom, ki je na razpolago gospodarju človeku, ki bi spadal kam drugam, kakor pa na tako važno mesto kakor je mesto načelnika največje železniške delavnice v Jugoslaviji. Je to mož, kateri ima kot inženir in ekonom samo to srečo da je na ranen nastrežji. Nesposoben pa je za to važno mesto, če radi tega, ker ne zna skoro besedice uradnega jezika. In ta človek hodi v Beograd zastopat interese delavnice. Vsi si lahko potem predstavljamo, kako troji ves obrat radi nje. Zato ni čudno, če hodi ekonomat delavnice v ročnem nakupu k raznim mariborskim firmam kupovat žehle, firnež, harvo itd. po ceni in to za delavnico, katere zaposluje preko 1600 delavcev. Potem se ne smemo čuditi, če slišimo različna neumešna opazka od strani mariborskih Nemcev na račun državne uprave. Razentega ima ta gospod okoli sebe precejšnji štab različnih istotak, nenadomestljivih strokovnjakov, kakor in on.

Večkrat so obiskali delavnico že višji gospodje. Tako tudi celo g. ministri saobračala. Pri takih prilikah se dogaja redno, da ostane nenadomestljivi gospod strokovnjaki naenkrat doma, različenmi izgovori ne prikažejo se v delavnici in to le iz enostavnega razloga, ker se bojijo, da bi prišli v nepotrebnem zagato radi neznanja uradnega jezika. Zgodilo se je namreč pri neki taki priliki da je gospod

minister saobračala pri pregledovanju delavnice stavil vprašanja g. inženirju, ki ga je spremljal po delavnici. Zgodilo se je, da g. inženir ni znal odgovoriti, ker vprašanja sploh ni razumel. K sreči je bil navzoč drugi ravno tak nenadomestljivi, ki pa je znal za silo nekaj besed ter priskočil svojemu kolegu na pomoč. Gospod minister je to opazil ter je kvitiral to deistvo s precej pikro opazko. Toda ostalo je žal pri starem. Na žalost in sramoto še danes sede vsi ti kalini na svojih stolčkih čeravno je ministrstvo na podlagi zgoraj opisanih izkušenj izdalo naredbo, da se morajo odločiti vsi oni, ki ne obvladajo državnega jezika. Pri delavcih se je na podlagi te naredbe nekaj začelo, seveda površno. Ni se pa ničesar zgodilo pri g. pri katerih bi se v prvi vrsti moralo komitati. Karija pri glavi smrdi. In če se v tem oziru danes ni storilo tega, kar zahtevajo narodni interesi, bo padel ošitek in že izdajalec na gospodo pri neki gotovi državotvorni strani, ki h kateri se ob takih prilikah zatečejo ti gospodje in dobijo zaščito. Pogoj, ki se jim stavi za to sramotna usluga je, da se za politično hudico, ki se v tem slučaju zove — politična stranka.

Kakor so gospodje na eni strani nesposobni za smotrno delo v delavnici, tako so na drugi strani veliki strokovnjaki v pregledanju in zastopavljanju naših dobrin in sposobnih ljudi. Če je treba imenovati kakega skupno-vodja preddelavcem ali delovodjem in se za to mesto predlaga kakšnega Slovence, tedaj se zbere takoj cel štab nenadomestljivih strokovnjakov na taino posvetovanje in čele morajo iztakniti kakšen izgovor, da lahko imenujejo drugega, seveda zmiraj takšnega, ki je »dajče« ali pa vsaj »dajče-gizint«, kar je v Mariboru istovetno s socialistom ali komunistom. Tako se je nekoč izrazil nek delovodja — Nemec: »Wir gehen aber wir lassen unsere nach.« In tako se tudi v resnici prakticira.

Zato kličemo oh dvanaesti uri: Napravite konec tem žalostnim in sramotnim razmeram! In če je žalibog naša železniška uprava že tako slaba ali le potrebna da raznašalo greha naša azijatsko-radikalne uprave Nemci in blafilo naša državo ter se norčujejo? M. V.

Roke proč od Krone!

Znano je, da se naša Kropa dosledno ne vrti v partijske zadeve in da premišljeno ubira svojo v smislu oporoke velikega voditelja začrtano smer, ki ima najlepši odraz v prisihi na Vidovdansko ustavo. Njeno stališče napram dvema danes v zemlji se borečima struama — jugoslovenstvu in separatizmu vseh forem ter programov, je moči kaj lahko proučiti iz njenih opetovanih izjav in deklaracij, še iz dobe, ko so sedanjim novo pečenim monarhi vasovali pri mis Durham, koketirali z boljševiško Moskvo in se razgovarjali s polkovnikom Finzilem. In vendar

vstajajo med temi sveže lakriranimi monarhisti močje, ki z vso resnostjo trdijo, da se njihovo početje krije z nameni najvišjih krogov in da uživajo popolno zaupanje istih. V brezprimerni nadutosti se šopirijo in zavzemajo tem svojim izjavam primerna dostojna mesta ter se rogajo tistim poštenim pobornikom monarhizma in jugoslovenstva, ki so bili Kronini tedaj, ko je v naši zemlji govoril o sedanjih eks-minister Stipica Radić, da popelje Kroga z vsemi častmi do državne meje in psoval največjega moža naše historije z izrazi dostojnimi zadnjega hlevaria v rovtarskih

Atenah. Prvenstvo med temi katehumi pa nosi ekspredešenik mirovna čudotvorna seliaške republike, ki govori v svojih govorih danes tako da pošteniaki ne morejo molčati pri vsi obzirnosti napram drugemu ustavnemu faktorju. Radičevi običajni kraljevski pozdravi in razlage avdilenc ter razgovorov na dvoru, ki so bili redna točka na njegovih polbretekih shodih, še niso povsem pozabljeni. Dvignili so tedaj dosti prahu in ogorčenja. Izgledalo je celo, da ti protesti nekoliko zaležejo, ker je zadnje čase seliaški tribun v pogledu tičočem se Krone vsaj malo brzdal jezik in se raje zadirkoval v brate Čehoslovake.

Kar je zamudil, to pa je nadoknadil na shodu v Jaicu, kjer je bilo na slavaloku postavljenem v počast brbljavcu. Kraljeva slika v sredi med Pašičevo in Radičevom na levi strani... Triumfirač radi resničnih uspehov njegove protiedinstvene politike, ki je pri zadnji krizi tako sijajno zmagała nad kunktatorstvom Nikole Uzunovića, se je spomnil zopet po dolgem času »na jednog neobičajnog čovjeka, koji je personifikacija sporazuma, na samu ore stolu, nego i kad je išao kroz Albaniju.«

Smisel in namen sporazuma po zlonosnih eksperimentih radikalnih Velešrbov in radičevih Velikohrvatov, občuti krvavo cela zemlja, ki ječi pod tezo neznosne krize gospodarskih in moralnih vrednot. Pod to firmo so radikali v polni meri zadovoljili svojim stremljenjem pa zastavitvi razvoja Jugoslovenstva in provedbi hegemonistično zamišljene Velike Srbije. Sporedno z njimi pa začrtuje zasledjeni kompilator meje Velike

Hrvatske in mirno predpušča zemljo Italianom, da jo po sprejetju nettunskih konvencij izprosto do zole skale. Personifikacija tega sporazuma, ki hoče razkosati našo zemljo in jo pritrirati na rob propada, pa naj bi bila po Radičevem Kropa.

Poznamo sleherno misel in namen eksmoskovskega romaria in vemo prav dobro, čemu je bil izrekel to nesrečno krilatico o personifikaciji sporazuma. Motilo pa se oni, ki mislijo, da bodo navzile molki oficalnih krogov za hip premotili zveste in prave, ki so se z nositelji kraljevega žezla zajedno veselili in žalostili že v tistih dneh, ko so vsi ti današnji bizantinski vdani neomonarhisti lizali s trialiistično pomado namazane škornje Franca Ferdinanda po božje častili brado Schönbrunškega starca in robsko vdano kopali temelje bagdadske železnice. Čemu in zakaj še danes rovarijo po zemlji amnestirani veleizdajci in zdavnaj v kriminal spadajoči millionski goljufi in korupcionisti, vemo poleg njih tudi mi. Srd in bes nad svintarijami, ki se gode v zemlji najpoštenjšega naroda nam poganiata kri v glavo in srce: nikdar na nam ne bosta pomotila mozga da bi le za trenotek posegli po represalijah skladnih v interese najčrnejših duš. Mreže so raznete in v njih pleše danes že marsikdo, ki misli, da mu njegova klasa najpogor zori. Kdaj in kda li bo zadržnil to da bo pokazal čas, ki ne pozna šal in bime-stil ošabno prešernih političnih aviatikov in krvnikov najboljših činov srbskega dela našega naroda.

In to je dobro!!

J. T.

III. kongres Delav. zbornic v Beogradu.

Dne 24. in 25. pr. m. se je vršil v Beogradu III. kongres Delavskih zbornic Jugoslavije. Na tem kongresu je zastopalo poleg raznih ministrskih delegatov i 218 polnomočni delegatov delavskih zbornic cele države, raznih sindikatov vseh str. Na kongresu so bile zastopane tudi delavske sekcije Orjune Dalmacije, katere je zastopal agitirni in neumorni organizator delavskih Orjun br. Ljubomir Petrić. Član delavske sekcije Orjune Split, ki je tudi član odbora Splitške delavske zbornice.

Nastop zastopnika delavskih Orjun na kongresu Delavskih zbornic je bil od strani ostalega narodno orientiranega delavstva sprejet zelo simpatično. Nekateri zastopniki tega delavstva so brata Petrića naravnost prosili, da započne

Orjuna s sistematičnim organiziranjem delavskih sekcij i no dosedaj še orjunaško neorganiziranih delavskih centrih, kjer morajo narodni delavci čisto iskati pomoči potom raznih klerikalnih, socialističnih in celo komunističnih organizacij.

Kongres je izpadel zelo ugodno in se bodo sadovi njegovega dela v kratkem mogli zaznati kot pozitivni uspehi te dobro uspele delavske manifestacije. Predstavniki nezavisnih sindikatov (komunistov) so sicer delali z vsemi silam na to, da bi kongres narušili. Namera pa se jim je docela onesrečila, zbog odločnega nastopa in jakega števila zavednega delavstva, ki se ne da zavajati iz sigurnih poti na meglene koloseke moskovsko navdahnjenih delavskih odreševalcev.

Delavec-nacionalist.

Enrilo

Splošno priljubljen

kavni nadomestek,

okusen i cenen.

Dobiva se v vseh

dobro asortiranih

kolonialnih trgovinah.

Nedoslednost v državni upravi.

Strojvodja naših državnih železnic nam piše: Strojvodje imamo dosikrat silno težavno stališče. Delamo na vse kriplje, da koristimo sebi, naši državi in njeni železnici, pri tem riskiramo mnogokrat naše vse in mnogokrat tudi ugled naše železnice. Ker vse naše tozadevne pripombe, prošnje in predlogi dosti ne zaležejo, se obračamo na Vas s prošnjo, da objavite naslednje pismo:

Lahko si vsakdo misli, da je naša lokomotiva eno najvažnejših železniških sredstev, ki pridejo v poštev pri važnem razvijanju prometa. Vsled te važnosti izdajalo varnostne oblasti tozadevne predpise. Tako je izdalo naše Saobračajno ministrstvo pred nekaterimi leti zelo važne tehnične policijske predpise, po katerih se moramo, oziroma naj bi se ravnali. Ti predpisi vsebujejo med drugim tudi lasno odredbo, da se s stroji, ki so stari nad trideset let, ne sme več

obratovati. Praktično pa še danes čisto obratujemo s stroji, ki nosijo letnice roistva 1860, 1870, 1880 itd., kar pomeni, da je predpisana doba že zdavnaj skoro dvakrat preokračena. Strojvodje smo radi tega v zelo neprijetnem položaju. Gospodje inženirje nas sicer na vse močje načine tolažijo, bojiimo se pa nesreče, eksplozije ali kaj takega. Ne moremo pa si misliti tudi, kakšno stališče bo v takem slučaju zavzel gospod državni pravdnik in pa ministrstvo saobračala. Kakor po navadi se bodo gospodje inženirji izgovarjali na nas, da smo i ul morali vedeti za ministerialno odredbo, ki je vsekako močnejša in državnopravnejša nego razne tolažbe ministrstva podrejenih ali nam nadrejenih gospodov inženirjev. Bojimo se namreč da bo državni pravdnik najbolj hitega grabil, ki ima s stroji v prvi vrsti opraviti in to smo mi strojvodje in pa nam podrejeni kuriači.

Imamo težke izkušnje in prav mnogi iskreno želimo da se v naši narodni državi ta stvar čimpreje likvidira. Ministerialne odredbe soreninlati sme samo ministrstvo, ne pa podrejeni inženirji, katerim se čudimo da ne znaio odnosno ne marajo zadevo urediti. Stavimo vprašanje: da li so naši jugoslovenski inženirji voljni skrbeti v zadostni meri za varni obrat naših železnic, da li se hočejo pobrigati za to, da bo obrat vsaj na isti višini, kot je bil v pokonni Avstriji?

Alojzij Lombar

Spod. Šiška, Celovška cesta 53.

Krojaštvo za gospode in dame.

Lastna zaloga

prvovrstnega in modernega blaga.

Najnižje cene!

Dopisi.

Križev pot državnega uslužbenca po upokojitvi! Iz vrst upokojenih državnih uradnikov sprejemamo sledeči dopis, v katerem povprašuje po vzrokih skandaloznega postopanja s podeljevanjem pokojnin.

1. Zakaj se gleda upravičenosti upokojitve in zaračunljivosti pokojnine ne store vsi potrebni koraki pred upokojitvijo? So slučajni da je dotični uslužbenec to pravočasno zahteval, ali se njegove prošnje klub temu ni upoštevalo?

2. Zakaj se ugotavlja vse to šele potem, ko se razreši državnega uslužbenca od službovanja, se mu ustaviio aktivni dohodki in se ga z zavlačevanjem rešitve, pusti brez dohodkov ter tako potisne v bedo in nomanikanie?

3. Zakaj se nekateri upokoje z dostavkom, da se jim ne bode ustavilo izplačilo aktivnih dohodkov z dnem, ko se jim bode nakazala pokojnina, med tem ko se pri večini tako ne prakticira, pa makar kdo tudi zato zaprosi? Zakaj dvoina mera?

4. Zakaj se nekaterim uslužbencem potem ko so na večmesečnem mledovanju dobili pokojnino, ne izplača ista za prva dva meseca?

5. Kam gre denar za neizplačano pokojnino? Kam gredo obresti za pokojnino, ki se izplača šele na večmesečnem zavlačevanju?

6. Ali kdo misli, da je državni uslužbenec toliko zaradil da lahko meseca in meseca čaka na izplačilo?

7. Ali se mora pokojnina zaslužiti šele s prosjačenjem po vseh možgih uradih, z urgencami prošnjami in intervencijami poslancev in vplivnih oseb? Ali se mora pripadati eni gotovi partiji da se porje dobi pokojnina?

8. Ali se hoče v državnem uradniku uničiti vsako liubezen in vsak zanos do naše domovine?

Upokošenec.

Zagorje ob Savi. Pri T. P. D. je v prošlem obratu Kotredje nastavljen slovenski inženir M. S. prihodom tega domorodca smo pričakovali da prenehajo one težke krivice, ki so bile vršene nad nami za gospodovanja razne nemške gospode. V nadl. da bo kri naše krvi naša odmeva za naše troljenje. Smo skoro pozdravili prihod omenjenega gospoda. Nade pa so se grdo izjalovile, ker postopa z nami ta možak tako da izmognano delavstvo trepeče, ko ga zagleda v službeni pozi. dočim je kot privatnik še dokaj znosljiv. O mikroem postopanju zaenkrat še ne iznašamo posameznih detailov, ki ih bomo orisali v kratkem, če ne bo maral izprevideti da ie naš rudar v bistvu dober človek, ki opravlja svoje delo prav točno brez nepotrebnih hrulien, katere so bila morda potrebna v vojski pokoine Avstrije, brez katerih pa mali in veliki delojemalci T. P. D. prav lahko izhajajo.

Prizadeti delavci.

Iz Idrije, 3. oktobra je bila svečanostna otvoritev nove italijanske Komplementarne šole v Idriji. V narovoru ie komisar nove šole profesor Lorenzoni povdarjal, da ie šola italijanska in fašistovska. Temu primerno ie sestavljeno tudi učno osoble. Nastavljena sta neki Sicillanec, ki ga noben učenec ne razume in neka profesorica iz Sardinie. V zadnjih dneh ie bil preme-

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

je najmodernejše urejena ter izvršuje vsa tiskarska dela od najprostejšega do najmodernejšega. - Tiska šolske, mladinske, ljubiteljske in znanstvene knjige. Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. - Brošure v malih in tudi največjih nakladah. Časopise, revije, mlad. liste.

Okusna oprema ilustrir. katalogov, cenikov in reklam. listov. Lastna tiskovnica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne in srednje šole
Risanke, dnevniki in beležnice.

ščen iz Gorice v Idrijo profesor slovenščine Adolf Komac. V šolo se je vpisalo 20 dečkov in 20 deklic, in sicer v prvi razred 15 dečkov in 4 deklice, v drugi razred 5 dečkov

in 11 deklic, v tretji razred 2 dečka in 5 deklic. Šola je samo trirazredna in odrovnata po ustroju približno meščanski šoli.

Tužni glasi.

Slovenščina na italijanskem učiteljskem v Trstu. Od Gentilijeve reforme sem je bila na programu italijanskega učiteljskega v Trstu slovenščina kot tui jezik toda do sedaj samo na papirju. Sedaj pa je novi ravnatelj znan nasprotnik vsega kar diši po slovenskem. Navedel v vse nižje razrede slovenščino kot obilgaten predmet za vse gojenice. Gojenici, zlasti pa še gojenke so se strašno namrdnili kajti rajši bi se učili francoščine ali nemščine in ne barbarske slovenščine. Prišlo je do ostrih nastopov. Končno na je obveljal argument sedanjega vodje, češ, da brez znanja slovenščine bodo ostali na končanih študijah brez službe. Ne gre torej za pravico, ki bi jo morala imeti slovenščina na srednjih šolah, temveč samo za raznarodovalno sredstvo. Temu primerno se bo tudi poučeval ta jezik na šolah. Pouk je poverjen neki bivši meščansko-šolski učiteljici Constantini.

Paberk iz italijanskega tiska. V Gorici izhaja politično ekonomska literarna revija »Squille isontine« (Soški kragulji), ki jo izdaja gorška sekcija Udruženja Juljskih častnikarjev.

V septembrski številki te revije, ki bi morala biti po naslovu in po izdajateljih resna in moštovanja vredna, je objavil neki Enrico Galante članek pod veliko donečim naslovom »Cenni storici - etnografici-statistici della Venezia Giulia«, kjer je zbral veliko neslanosti in neumnosti. Tako piše v drugem odstavku ki nosi podnaslov »Invasione barbarov« pod vlogo Ogrrov (?) se je vršila prva emigracija slovenskih poljedelcev in drvarjev, ki so bili doloceni da kultivirajo zemljo ki je bila uničena po vojnah to pa na račun tujih fevdnih gospodarjev. Poseben odstavek je posvečen »Izvoru Slovencev«. Galante piše takole: »Slovenci ki živijo danes v zgornji soški dolini in na gorško-tržaškem Krasu so se po večini priselili v zadnjem času. Ti Slovenci se ne razlikujejo samo po dialektu, temveč tudi po običajih po tradicijah in kulturi ter po kontaktu s sosednjimi plemeni, kar povzroča variacijo.

Do prve polovice preteklega stoletja je vladala v Juljski Kraji samo italijanska kultura in civilizacija, župniški in cerkveni registri, tudi v najmanjših središčih vse pokrajine so, v kolikor niso bili iz lahke umljivih vzrokov uničeni, niti niso dokaz za italijanstvo vse Juljske Kraline.

Vsa plemena, ki so prihajala med nas iskati srečo in delo so se poladoma asimilirala. Ta asimilacija se je naenkrat ustavila l. 1900, bodisi radi gospodarsko nacionalne politike favoritizma pod suspicijaa-

mi vlade, bodisi radi železniških zvez tega ozemlja z ozadiem, bodisi radi antipatriotičnega delovanja socialistov v imenu njihovih mednarodnih milničnih balončkov, bodisi končno radi slovanske propagande duhovništva ki žal še danes ni utihnila.

Tako piše list, ki vsaj po naslovu hoče biti resen in v kraju, kjer mu lahko vsak otrok pokaže lažnivost in nesmiselnost njegovih trditvev, ki jih je radi lenšega in da se pokaže učenika spremljal s številkami. Potem se ne moremo čuditi, da pišejo slične bedastoče listi v notranosti Italije in da jim verjamejo celo ljudje ki stojijo na čelu ministrstev in drugih državnih ustanov.

Komplementarna šola v Idriji. Te dni so se vršili sprejemni izpiti za novo ustanovljeno italijansko komplementarno šolo v Idriji. Vodstvo šole je začasno poverjeno komisariu v osebi profesorja Lorenzonija ki si je pred kratkim stekel posebne zasluge, da je na najbolj surov način denunciral vse slovensko učitelstvo in duhovništvo v listu »Resto del Carlino«. Za vstop se je baže prijavilo okoli 40 gojencev.

»Balilla« v Idriji. Organizacija fašistovskih otrok »Balilla« in »Piccole Italiane« v Idriji je letos prevzel italijanski učitelj Tovolari. Kakor drugod je tudi tukaj krožil po vseh razredih poziv, naj se otroci vpišejo v omenjeni organizaciji. Ker pa je bil uspeh okrožnice praktično enak ničli kajti noben slovenski otrok se ni prijavil, tedaj je učitelj Tovolari šel osebno od razreda do razreda in žural otrokom da bodo njihovi očeti odpuščeni od službe pri rudniku, ako se ne vpišejo med »Balilla« in »Piccole Italiane« in jim celo prečital odlok take vsebine. Sedaj so se moral otroci seveda ukloniti in ministrski predsednik in njegovi ministri se bodo lahko ponašali z velikim številom privržencev fašizma ob četrti obletnici pohoda na Rim, ki se bo slavila 28. t. m.

Nova šolska poslopja v Istri. Od kar so odpravili slovenske šole, kažejo oblasti največjo ljubeznost za šolo v Istri. O tem priča odlok ki je izšel te dni v uradnem listu. Čl. 1. pravi da se pospeši delovanje ljudskih šol v Istrski pokrajini, se dovoljuje zidanje šolskih poslopij na stroške naučnega ministrstva. Poslopja se izročajo v oskrbo in varstvo občinam. V krajih kjer ni civilnih stanovanj mora biti v poslopju tudi stanovanje za učitelja. V to svrhu se pooblašča naučno ministrstvo, da izda letos in v naslednjih sedmih letih po 1.250.000 lir, skupno torej 10.000.000 lir za raznarodovalnice med slovanskim prebivalstvom v Istri.

Naš pokret.

Izborna čemiške kroja ima v zalogi brat Veliki Čelnik, ki stane samo 250 Din. Vsakdo se jih more ogledati pri br. Verbiču, v redakciji »Orjuna«. Kroja se lahko nosijo vsak dan kot delovna obleka.

Spominsko svečanje v počast padlih junakov Orjunašev je priredilo članstvo Trbovelske Orjune, ki je po proslavi odšlo k spomeniku odkritem na letošnji Vidovdan. Pred spomenik je položilo krasen

venec z napisom: »Razpuščena Orjuna«.

Pripominjamo ob tej priliki, da so se našli ljudje, ki so po štirih mesecih dvignili blatne roke proti spomeniku in ga skušali oskruniti. Pazljivosti Orjunašev in orožništva se je zahvaliti, da se je ta zla namera ponesrečila. Vsi prizadeži so v rokah Pravice ki bo utegnila z našo javnostjo zopet konstatirati, kako se pri nas ustvarjajo bratski

medsebojni spori in prepirlji.

Due 1. novembra so se sestali člani in prijatelji ljubljanskih Orjun ob gomilah padlih Orjunašev na pokopališču pri Sv. Križu. Grobovi so bili to pot čisto preprosto okrašeni in so napravili v svoji globoki resnosti svečano tožen utis na vse prisotne. Imenom Orjune je govoril nien Veliki čelnik brat Marko, ki je v kratkem govoru dal duška sedanjemu razpoloženju Orjunašev in v njihovem imenu znova potrdil padlim junakom da ne bodo odnehali pred popolnim izvršenjem velikih ciljev.

OPOZORILO! Vožnja za Zagreb je polovična in bo stala za člana sem in tja približno 50 Din.

Orjuna na Suhiem bajeru. Čemu bi tačili in se zakrivali za tuje firme, ko so bili letos ob sicer tako zapuščenih in pustih grobovih Suhega bajerja taisti fantje in možje, kakor druga leta, ko jih je krasila Orjuna St. Jakob-Krakovo-Trnovo. Že v prvih jutranjih urah so vrle članice Orjune St. Jakob-Krakovo-Trnovo okrasile vse grobove z malimi venčki in šopki cvetlic ter vse potrebno pripravile za tiho proslavo ki se je pričela točno ob 11. uri dopoldne.

Otvoril jo je požrtvovalni pevski zbor šentjakobskega naprednega gospodarskega društva, ki je

zapel globokoobčuteno vedno lepo: »Vzred se povrne«. Za ním je stopil pred črni križ častiti svečenik in župnik šentjakobski g. Barle in med največjo tišino molil molitve za pokoj in mir preminulih žrtev črnožoltnih rabljev. Po molitvah za mrtve je povzel besedo brat Ivo Berščak, ki je z odlično besedo žigosal neznosno stanje v današnji zemlji, ki ga možje Andrei Možinovega kova pač niso zamišljali tedaj, ko so hodili po križevem potu do Suhega bajerja. Prisotna tisočglava množica je pozorno sledila njegovemu govoru in ga tudi odbravala. Za zaključek je zapel pevski zbor še »Blagor mu ki se spočije«. Ob koncu se je vsem prisotnim in sodelujočim zahvalil br. Kalin Drago nakar so se pričele goste množice naroda vseh slojev, ki so bile letos tako številne kakor še nikdar doslej, razhajati med rahlim pršenjem dežja.

Poznani veliki Jugosloven gosp. Frano Petrinović je prisel 27. pr. m. v Split in se bo tam mudil kakih deset dni. Uglednega in nepokolebljivega borca za močno in veliko Jugoslavijo v domovini iskreno pozdravljamo.

Namesto venca na grob Trbovelskih žrtev sta darovala dva prijatelja Orjune in pokojnih vsak po 100 Din za fond Šlaipahove dece, ki znaša sedaj brez obresti 17.060 Din.

Kronika.

Dr. Pivkov predlog zakona o dobrovoljih je povzročil v naši sicer tako patriarhalčno razpoloženi Narodni skupščini ne malo burnih scen. Bilo je upitja, psovovanja, zmerjanja in ropotanja toliko, da ni bilo moči čuti ene besede. Vlada solunskih auditorjev in avstrijskih himnopojevcev je sicer nekoliko časa skušala neprijetno že osem let trajajoče dobrovoljsko vprašanje zopet zavleči in preslišati klice gladnih in bednih borec za osvoboditve. Na odločen pritisk opozicije in dela vladne večine je šele pristala na numost predloga in dovolila sprejetje istega. Istočasno, ko so se narodni očetje zmerjali in psovali, pa se je vozil proti Jugoslaviji osmo leto po osvoboditvi pepel komandanta srbske vojske in dobrovoljcev, ki mu pripravljalo taisti narodni očetje najslovesnejši sprejem.

Uspeh brata dr. Pivka nas iskreno veseli, ker bo pospešil rešitev dobrovoljskega vprašanja in še bolj okrepil železne vrste dobrovoljcev zbranih v jugoslovenski fronti, ki niso navzlic vsem bridkim razočaranjem obupali, nego se odločno bili rame ob rame z drugimi borci za zmagajočo Jugoslavijo. Nič manj pa nismo to pot zadovoljni s slovenoborci ki so to pot vneto molčali in nehoti potrdili da stranka bivših organizatorjev Jungschützov nima nikakih interesov na rešitvi perečega dobrovoljskega vprašanja.

Stanovanjska beda zavzema vedno širše dimenzije in vzbuda med narodom vse preje, nego dobro razpoloženje za državo, ki ne mara priskočiti z efikasnimi sredstvi na pomoč. Navzlic vsem intervencijam ne žida, niti se ne umakne iz privatnih stanovanjskih hiš, kjer bi bilo na razpolago lepo število krovov za deložirane in brezstanovalec če bi se izselili državni uradi. Posebno lep primer je z bivšim »Katoliškim domom« na Turjaškem trgu štev. 1, kjer je bilo pred vojno do 20 strank dočim gostuša danes v njem »Gredbena dfrakcija«, ki bi ža lahko v Beogradu izdeistvovala zgraditev lastne hiše. Stanovanjski zakon in raz-

ne državne odredbe so prav lepa stvar ali z ním po sedanjem brezbriznem postopovanju erara še dolgo ne bo rešeno stanovanjsko vprašanje, ki tira najboljše državljane in rodolube med obupance.

Se ni dovoli izzivanja gotovih elementov z glasnim švabčarenjem v javnih lokalih. Nismo sicer taki šovinisti, da ne bi priznavali prava tujozemcem posluževati se svojega jezika tudi v javnih lokalih, vendarle gre predrznost onih ki im sekundirajo malo predaleč. Tako je v torek 2. t. m. zvečer četvorica gospodov v »Zvezdi« zopet tako glasno producirala znanje nemščine, da je celo godbo včasih prevpila. V tej četvorici je bil tudi g. Š. katerega brat je v Sežani član in soustanovitelj fašistovskega sindikata. Mi bi šli mirno mimo takih pojavov, saj še ni vseh dni konec, toda ker se to dogaja malo pregesto in kot nalašč, misleč da sedaj itak nima kdo nastopiti proti takim pojavom, ker je Orjuna razpuščena, ne moremo molčati. Vsem takim elementom bodi ponovno povedano: Orjuna je razpuščena, nismo na razpuščeni Orjunaši!

Nemarnost. Društvo »Creditreform« za zaščito protiv štetnoz davanja versije — v Zagrebu, nastopa zelo čudno. Po Ljubljani je hodil njegov potnik in pridobival člame v ljubljanskih pridobitnih krogih kar se mu je tudi posrečilo. »Creditreform« pošilja potem novim članom potrebne fiskovine ki so seveda plačilne v naprej. Karakteristično pa je, da ne razpošilja fiskovine v državnem jeziku, pač pa v blaženi nemščini. Slovenski trgovci! Zavrnite take švabske tiskovine, ker komur je ljub naš de-

Računski stroji. THE REX CO., Ljubljana.

nar. ta naj se nauči našega jezika, kakor se mi vedno poslužujemo govorcev onih katerim prodajamo. Občni zbor Kluba trgovskih akademikov se vrši v nedeljo, dne 7. novembra ob pol 9. uri dopoldne v klubovih prostorih Dunajska c. 40.

Delavsko-kmečko sporno gibanje v smislu marksistične ideologije mislijo izvesti neki prevroči marksisti ki mislijo, da bodo po polomu komunizma na gospodarskem in političnem polju kaj več dosegli pri sportu. Uverjeni da naj bodo, da so vse njihove zasnove »o enotni in skupni akciji zatiranih razredov Jugoslavije proti ofenzivi kapitala s pomočjo komunističnih sportnikov povsem jalove, ker so na delu še vedno sile, ki budno pazijo da ne bodo med nami zlepa našle zemlje korenine boljševizma, ki je dovoli nesreče prizadejal matuški Rusiji in bratskemu ruskemu narodu.

Amerikanska strojna olja
cilindrska olja
autoolja
bencin
surovine za svečarne
surovine za mlarne i. t. d.

„OLEUM“
družba z o. z.
LJUBLJANA
TELEFON ŠTEV. 910.

Sukno - DOUBL
KAMGARN
za moške obleke.
Velika izbira, ugodne cene
R. MIKLAUC
„PRI ŠKOFU“
Ljubljana, Lingarjeva ulica

Ant. Krisper
LJUBLJANA
Mestni trg 26
ZALOGA
galanterijskega blaga.
Tovarna čevljev

IVAN JAX IN SIN Ljubljana, Gosposvetska 2
Najboljši šivalni in platnini stroji.
Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu.
Ustanovljeno l. 1867. Vezenje poučuje brezplačno.
Posamezni deli koles in šivalnih strojev.
15 LETNA GARANCIJA.
Pisalni stroji „ADLER“.
Kolesa iz prvih tovarn „Dürkopp“, „Styria“, „Waffenrad“, „Kaiser“.

**Iz samega žita
ne morete kuhati kave.**

Dober in krepak okus dobite šele, ako upotrebite

Pravi Franckov kavni pridatek.

Pijača s Prvim Franckom Vas zamore stalno zadovoljevali.
K zrnati kavi na vsak način spada Pravi Franck.

MOŽEM DELA!

Za nogo neprikladni čevlji omejuje Vašo sposobnost, preprečuje uspeh pri delu in škodi Vašemu zdravju.

Naš model 3967

iz I-a boksa, na ramu šivani
črni ali rjavi

Din 269-

ustreza vsem zahtevam in zadovoljava naše napore, da vam zamoremo poslužiti. Kdor si za sedaj more nabaviti samo en par čevljev, naj si izbere samo ta model

Rata

Ustanovljeno 1852

TEODOR KORN

(preje HENRIK KORN)

Ljubljana, Poljanska cesta 8.

Krovec, stavniki, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov. Naprava strelovodov. Kopalnice in klosetne naprave. Izdelovanje posode iz pločevine za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škafelji) za konzerve.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
prodaja

PREMOG

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razporeja na debelo inozemski premog in koks vsako vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno provrstni belokoslovski in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikieta.

NASLOV:

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.
v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/1.

Fašistovski znaki so v Franciji prepovedani glasom odredbe notranjega ministrstva, ker so nastajale čisto rabuke in pocestni prebiri radi njih. V Jugoslaviji pa državne oblasti zasledujejo one, ki ne dovoliše črnosrtaškim morilcem izzivati z liktorskim svežnjem. Bogu hvala, da ti napori oblasti ne dosegaio svojih ciljev in da se še

vedno naidejo donosni fantje, ki risirajo vse, če je potreba braniti narodni ponos pred morilci naših zaslužnjenih bratov.

»Revija prirodne lepote« se imenuje list, ki ga izdaja neki zagrebški konzorcij in katerega cilj je propaganda prirodnih lepote Jugoslavije. Namen tega lista je vreden vse pohvale. Njegovo izvrševanje

Umrta je naša zlata mamica, stara mamica, gospa

MARIJA ŠPAN

roj. Švigelj

dne 29. oktobra, po dolgi in mučni bolezni. Pogreb nepozabne mamice se je vršil iz hiše žalosti v Ptuj, Trubarjeva ul. 5 v nedeljo, dne 31. oktobra popoldne na mestno pokopališče.

Ptuj, dne 4. novembra 1926.

Majda, Nuša, France, Jože - otroci, Vladimir Vošnjak - zet, Slava Špan - sinova, Mitja, Sergij, Vida, Ksenija - vnuki.

pa se vrši na način, ki mu je potreba oporekati. Tako je zadnja številka posvečena tudi Ljubljani, o kateri govori krajiš opie in nekaj slik, ki pa so dosledno vse obremenjene z naslovi, ki so netočni in med seboj zmešani. Tako nosi Opera ime iustična nalača. Marijin trg — Opere. Trubar — Truberia itd. Pri-

znamo, da so tovrstni propagandni spisi sestavljeni na brzo roko, vendar navzlic temu potreba, da so vsaj v glavnem točni, ker sicer nudi tuicu poleg vseh drugih dokazov našo površnost samo še nov dokument brezbrčnosti s katero se pri nas tretira skoro sleherno za-

ZAHVALA.

Ob prerani izgubi naše dobre mamice, hčerke, sestre, tete in svakinje, gospe

MARIJE PAVLIČEK

roj. Ferne-Travn

trgovke in posestnice

izrekamo najiskrenjejšo zahvalo vsem prijateljem in znancem za izraze njihovega sožalja, darovalcem vencev in cvetja.

Posebno pa se še zahvaljujemo častiti duhovščini, gospodu dr. Kogoj za njegov trud in obiske v njeni bolezni, sokolskemu društvu njeni godbi in pevcem za pretešljive žalostinke, gg. uradnikom kranjske industr. družbe, gasilnemu društvu Jesenice in Hrušica, kakor tudi vsem kateri so jo spremlili na njeni zadnji poti.

SAVA-JESENICE, dne 31. oktobra 1926.

Žalujejo ostali.

Mati in sin.

Glej, sinko, primerjajva enkrat perilo, oprano z **ZLATOROG TERPENTINOVIM MILOM** s perilom, opranim z drugim milom!

Kakšna razlika!

Perilo, oprano z Zlatorog terpen-
tinovim milom, je res lepše, kakor
novo. Poleg tega sem našla v
Zlatorog terpen-
tinovom milu

**že drugi zlatnik
po 10 frankov!**

GRADBENO PODJETJE
ING. DUKIČ IN DRUG

LJUBLJANA
Bohoričeva ulica št. 24

„SAVA“

opče osiguravajuće dioni-
čarsko društvo u Zagrebu

ustanovljena od jugoslovenskih denarnih zavodov: Prva hrvatska
štedionica, Hrvatska eskomptna banka in Srpska banka d. d. u Zagrebu, Jadran-
sko-Podunavska banka d. d., in Zemljaska banka d. d. v Beogradu, ter Zemljaska banka za
Bosnu i Hercegovinu v Sarajevu je prevzela v kraljevini SHS elementarna zavarovanja obče zavarovalnice
Assicurazioni Generali v Trstu. Lastni družbeni jamstveni fond brez garancij bank-ustanovi-
teljice okroglo 30 milijonov dinarjev. **Generalno zastopstvo za Slovenijo v**
Ljubljani, Sv. Petra c. 2 posluje v vseh zavarovalnih strokah.

„CABA“

опче осигуравајуће дioni-
чарско друштво у Загребу

Singer šivalni stroji

so znani po vsem svetu kot najboljši.

Podružnice:

Ljubljana, Šelenburgova 3
Novo mesto, Kranj, Celje,
Maribor, Ptuj, Kočevje,
Brežice in Slovenjgradec.